

ZURNAL 16

UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI ROČNÍK 21

• 24. února 2012

V čísle:

Hostem cyklu přednášek na PřF byl RNDr. Jiří Grygar • V aule FF se besedovalo o krizi eurozóny • Rozhovor s doc. Ondřejem Bábkem o geologii nejen v české praxi • Prestižní mezinárodní právnická soutěž na UP • Diskuse, názory, ohlasy • Diplomky z výtvarky

• V rámci Akademických dnů Univerzity Palackého darovalo nejennější tekutinu společně s rektorem prof. Miroslavem Mašlánem téměř šedesát zájemců. Je potěšitelné, že více než polovina z příchozích studentů a zaměstnanců Univerzity Palackého darovala svou krev v rámci této akce vůbec poprvé v životě. (Informace z celého průběhu letošních Akademických dnů přineseme v příštím čísle.) -red-, foto -mo-▶

Klíčové projekty pro výuku medicíny vstupují do své první fáze Olomouckou kardiologii čekají velké změny k lepšímu

■ Vznik Národního telemedicínského centra v Olomouci, nové metody výuky pro studenty lékařských oborů nebo revoluční učebnice kardiologie – to vše do tří let přinesou tři projekty, které právě startují na Lékařské fakultě UP a ve Fakultní nemocnici Olomouc.

Projekty spojuje využití moderních technologií a perspektivně se rozvíjející obor – tzv. eHealth, neboli telemedicína. Jde o souhrnné označení pro zdravotnické aktivity provozované na dálku např. prostřednictvím internetu, mobilních telefonů či satelitního zařízení. „Tyto projekty jsou pro výuku medicíny a zejména kardiologie v Olomouci klíčové. Umožní nám přístup k nej-

novějším poznatkům, navázání spolupráce se špičkovými světovými institucemi a odborníky či praktické ověření nejnovějších trendů v oblasti eHealth. To vše se následně projeví ve výuce i v následné praxi,“ říká přednostka I. interní kliniky doc. Miloš Táborský, CSc., který je duchovním otcem a zároveň odborným garantem těchto projektů.

Cílem prvního projektu je vytvoření Národního telemedicínského centra v Olomouci. To by mělo zajistit výměnu informací, dovedností, zahraničního know-how, znalostí, zkušeností, postupů a inovací problematiky lékařsky i ekonomicky potenciálního odvětví – eHealth, a to ze zahraničí i mezi odborníky v ČR. Studenti a akademičtí pracovníci se díky centru dostanou na studijní pobyty, odborné praxe a stáže

u zahraničních odborných institucí a firem zabývajících se problematikou eHealth. Mezi taková pracoviště patří například nemocnice, technologické a vývojové firmy nebo výzkumná centra.

Druhý projekt pak zajistí, aby nabyté informace a zkušenosti ovlivnily jak pregraduální, tak postgraduální studium lékařů, zdravotních sester, techniků, vědeckých pracovníků či akademických pracovníků u nás. Do inovace výuky, výukových materiálů i pilotní výuky inovovaných předmětů se zapojí také významní zahraniční experti, kteří budou krátkodobě pracovat na odborných pracovištích olomoucké Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty.

Malou revoluci ve výuce nejen budoucích lékařů – kardiologů bude znamenat výstup třetího z projektů. Jeho cílem je vytvoření moderního výukového prostředí – interaktivní

Dokončení na str. 7

Znepokojená ČR opět jednala o reformě vysokých škol

■ Česká konference rektorů jednala ve dnech 16.–17. února o reformě vysokých škol. Tentokrát za účasti Mgr. Josefa Dobeše, ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR, a premiéra RNDr. Petra Nečase, který na jedné straně připustil, že návrhy věcných záměrů zákonů o vysokém školství jsou v současné podobě zároveň se zásadním snížením rozpočtu veřejných vysokých škol může snadno způsobit kolaps celého systému českého vysokého školství a na mnoho let devastovat konkurenceschopnost České republiky v evropském i globálním prostoru. V závěru dvoudenního jednání pak přijala tato usnesení:

■ ČR považuje střednědobý výhled financování vysokého školství na léta 2013 až 2014 za přímo ohrožující nejen dostupnost a kvalitu vysokoškol-

Dokončení na str. 8

Studenti představili lokální židovskou historii střední a východní Evropy

■ V prostorách Děkanátu FF UP proběhla 20. února vernisáž výstavy *We Are One*. Nápad uskutečnit výstavu zaměřenou na židovskou historii se zrodil v polském Nowem Saczu, kde tamní středoškolaři objevili dávno zapomenutou židovskou historii a rozhodli se, že se o ni podělí s kolegy ze zemí střední a východní Evropy. Centrum judaistických studií K. a U. Schubertových se stalo partnerem a koordinátorem tohoto projektu pro ČR.

„První část projektu, zaměřenou na práci s gymnaziální mládeží, vyžadovala povědomí gymnazistů o židovské kultuře jako takové. Posluchači judaistiky – studenti absolventského ročníku 2010 – připravovali pro studenty gymnázia Čajkovského např. *workshopy*,“ sdělila za organizátory výstavy Mgr. Magdaléna Stárková. Dodala, že druhou část projektu měli na starosti judaisté z FF UP, jež vytvořili výstavu o rodině Aschkenesů. Milada Hronová, foto Marek Otava

XV. olomoucké onkologické dny

■ V prostorách Teoretických ústavů LF UP se ve dnech 9. a 10. února uskutečnily již patnácté Olomoucké onkologické dny. Letošní sympozium, jehož se účastnilo více než sto čtyřicet lékařů, zdravotních sester a studentů zubního lékařství, se v pětadvaceti přednáškách českých i zahraničních autorů věnovalo problematice nádorů obličejové ústní dutiny.

V prvním dni odborníci z oblasti maxilofaciální chirurgie ze specializovaných pracovišť v Praze a Bratislavě informovali posluchače o současných možnostech a úskalích fotodynamické terapie u onkologických onemocnění hlavy a krku. Současnými možnostmi biologické terapie orofaryngeálních karcinomů se ve svém sdělení zabýval prof. Jindřich Macháček z Olomouce. Neméně zajímavá byla také přednáška prof. Ivo Stárka, zaměřená na biologické chování pleomorfního adenomu velkých slinných žláz. Prezentace zkušeností brněnského ORL pracoviště s vzácnými tumory obličejové u dětí pak naznačila možnosti léčby těchto poměrně vzácných tumorů. Nosným tématem druhého přednáškového bloku se staly rekonstrukční výkony u maxilofaciální onkochirurgie. Vedle výčtu a demonstrace jednotlivých rekonstrukčních modalit věnovali přednášející pozornost také problematice plánování chirurgických výkonů. Zajímavé bylo i sdělení autorů ze SRN o možnostech využití piezoelektrického nože v onkochirurgii. Osvěžující změnu pak přineslo sdělení autorů z olomouckého pracoviště demonstrující atypický nálezu pseudotumoru čelistního kloubu. Zdůraznění významu jednotlivých typů blokovaných krčních disekcí a jejich souvislost s délkou a kvalitou přežití pacientů ukončilo první den setkání. V tom druhém si lékaři, zdravotní sestry a studenti vyslechli prezentace věnované epidemiologii a prognóze karcinomů ústní sliznice a neobvyklé lokalizaci benigních tumorů slinných žláz. Zdůrazněna byla také úloha intenzivní péče o onkologické pacienty po náročných výkonech. Přednášející se zaměřili také na raritní případy juvenilní myofibromatózy. Přítomné stomatology jistě zaujala kazuistika ameloblastomu dolní čelisti, s následnou rekonstrukcí kostního defektu a protetikou náhradou ztracených zubů dentálními implantáty. Přednášky českých a slovenských odborníků z oblasti maxilofaciální chirurgie, klinické onkologie, otorinolaryngologie, plastické chirurgie a patologie vyvolaly živou diskuzi.

Organizátory symposia byly Klinika ústní, čelistní a obličejové chirurgie LF UP, Česká společnost maxilofaciální chirurgie a Oblastní stomatologická komora v Olomouci. Symposium se konalo pod záštitou děkana LF UP prof. Milana Koláře, za účasti prezidenta ČSK MUDr. Pavla Chrže.

MUDr. Petr Heinz,
asistent kliniky ÚČOCH LF UP, -map-

**Usnesení Akademického senátu
Přírodovědecké fakulty UP ze dne 30. 1. 2012**
Akademický senát Přírodovědecké fakulty UP vyjadřuje plnou podporu Rezoluci členů akademické obce UK ke změnám ve fungování VŠ zveřejněné dne 19. ledna 2012 a prohlašuje, že je připraven aktivně hájit akademické svobody.

ZURNAL
UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI
ČTĚTE • PIŠTE • KOMUNIKUJTE

Další ročník cyklu přednášek o současné chemii zahájil RNDr. Jiří Grygar O původu života z vesmírné perspektivy

■ Letošní sérii přednášek kurzu *Současná chemie*, aktuálně věnovanou tématu „O původu života“, zahájil astrofyzik RNDr. Jiří Grygar, CSc., vědecký pracovník Fyzikálního ústavu AV a člen Učené společnosti ČR. Do posledního místa zaplněná aula Přírodovědecké fakulty UP 15. února potvrdila, že vystoupení vynikajícího popularizátora vědy provází neutuchající zájem napříč generacemi.

RNDr. Jiří Grygar nezůstal své pověsti ani tentokrát nic dlužen. Jeho výklad o historii a vývoji vesmíru a milnících, které jeho vědecké zkoumání posouvaly k dalším poznatkům, nabídl jako již tradičně fascinující „nekonečný“ příběh lidského poznání a poznávání. Posluchači si tak mohli vy-

chutnat srozumitelnou chronologii klíčových objevů a dosud existujících teorií o počátku vesmíru a vzniku života na Zemi a spolu s „vypravěčem“ se pokusit odpovědět na některé klíčové otázky: Je vznik života ve vesmíru výsledkem šťastné shody (ne)pravděpodobných náhod, nebo zákonitý proces? Lze vůbec zformulovat definici života? Je jeho původ možno hledat v mezihvězdném prostoru nebo vznikl na planetě Zemi? A existují-li mimozemšťané, kde tedy vlastně jsou? Orientaci ve vědecky zasvěceném zboru vpravdě „vesmírných“ souvislostí přitom umožnily nejen předkládané objektivní důkazy a fakta bez ma-

toucích spekulací, ale i glosátorský nadhled inspirovaný k obecnějšímu zamyšlení nad otázkami vzniku života ve vesmíru.

Olomoucké setkání s dr. Grygarem zároveň znovu potvrdilo, že mezi hlavní předpoklady úspěšné popularizace vědy patří především osobní zaujetí a fascinace světem poznání. „Bud' jsme ve vesmíru sami, nebo nejsme. V každém případě je to ohromující,“ uzavřel svou olomouckou přednášku dr. Jiří Grygar. Následná diskuze a závěrečný potlesk pak byly dokladem, že vyrostla další zvědavá generace, kterou pomohl nadchnout pro svět vědy.

Videozáznam z přednášky dr. Grygara, který pořídili pracovníci audiovizuálních služeb UP, je k dispozici na webových stránkách Katedry fyzikální chemie PřF <http://fch.upol.cz>.

Text a foto Vělena Mazochová

Cyklus přednášek *Současná chemie* se na Přírodovědecké fakultě uskutečňuje již sedmým rokem. Prof. Pavel Hobza, DrSc., FRSC, z Katedry fyzikální chemie a RCPTM v něm seznamuje studenty a akademické pracovníky UP s předními osobnostmi české vědy. V letošním roce pozval čtyři členy Učené společnosti ČR, aby proslavili přednášky na aktuální téma – „O původu života“. Příštím hostem bude 7. března předseda Učené společnosti ČR prof. Václav Pačes, DrSc., z Ústavu molekulární genetiky AV. Celý program kurzu viz <http://fch.upol.cz>.

Kongres k sexuální výchově

■ V mrazivých dnech 10.–11. února se v aule Pedagogické fakulty UP konal „5. moravský regionální kongres k sexuální výchově Olomouc 2012“ pod záštitou děkanky prof. Libuše Ludíkové, CSc., a náměstkyně hejtmána Olomouckého kraje pro oblast školství Ing. Pavla Sekaniny. Kongres pořádala Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu (SPRSV) zastoupená výkonnou ředitelkou Mgr. Zuzanou Prouzovou a vědeckým tajemníkem MUDr. Radimem Uzlem, CSc., ve spolupráci s Katedrou primární pedagogiky zastoupenou její vedoucí doc. Evou Šmelovou, Ph.D.

Na dvoudenním rokování zazněly přednášky z oboru medicínských, psychologických a pedagogických věd, které podpořily sexuální výchovu a osvětu. Kongres byl akreditován MŠMT jako další vzdělávání pedagogických pracovníků a účastníci kongresu získali také další certifikáty dle dalších akreditací.

Děkujeme tímto všem, kteří převzali záštitu nad kongresem, všem sponzorům a pochopitelně těm, kteří se aktivně podíleli na zdárném průběhu celé akce.

Miluse Rašková, docentka Katedry primární pedagogiky, předsedkyně SPRSV a předsedkyně organizačního výboru kongresu,
foto archiv kongresu

STRUČNĚ

■ Do 28. února je možno zhlédnout další výstavu prací studentů Katedry výtvarné výchovy, tentokrát ateliérové tvorby předmětů Kresba, Malba, Internodia. Pod názvem **Byt** je instalována v Galerii Podkroví, Schody v Uměleckém centru UP.

■ Přírodovědecká fakulta pořádala ve dnech 14.–15. února setkání a panelovou diskusi zaměřenou na budoucí absolventy na téma uplatnění v praxi. **Okno do praxe** bylo připraveno pro obory Matematika, Fyzika, Chemie, Biologie a Ekologie (na snímku). ■ Katedra informatiky PřF UP byla 16. února pořadatelem **semináře sdružení CESNET**, který byl věnován problematice práva, kyberkriminality a svobodnému přístupu na internetové síti.

-red-, foto -mo-

Ekonomové debatovali se studenty o krizi eurozóny

■ Jen co začal letní semestr studentům Filozofické fakulty, již měli možnost diskutovat na téma budoucího ekonomického vývoje Evropy. Ve středu 15. února předstoupili před zcela zaplněnou aulu FF UP hosté na slovo vzati – Jan Macháček, ekonomický komentátor Respektu, Petr Mach, předseda Strany svobodných občanů, ekonom Petr Zahradník z České spořitelny a Aleš Michl z Raiffeisenbank. Tématem setkání byly možné scénáře řešení problémů eurozóny a jejich důsledky.

Jako první se slova ujal Petr Mach, který se zaměřil na rozbor vzniku „řeckého dluhu“ a jeho dopad na další státy eurozóny. Řešení nejen pro ekonomiku jižních států eurozóny, ale také pro Česko vidí v implementaci nutnosti vyrovnaných rozpočtů do ústavy jednotlivých států. V opačném případě hrozí Evropě další zadlužování.

Jan Macháček na úvod svého vystoupení vtipně poznamenal, že není žádný ekonomický expert, za nějž byl moderátorem diskuse Hynkem Melicharem označen, ba naopak, že jeho komentářská pozice mu dovoluje se ekonomům mnohdy „vysmívat“. Ve své prezentaci se zaměřil na postup řešení evropské dluhové krize, kdy si vzal za příměr nemocného člověka, u nějž je nejdůležitější

nejprve určit správnou diagnózu a poté poskytnout Evropě první pomoc. „Teprve poté je třeba hledat střednědobá řešení podobná těm, která začaly konečně prosazovat některé státy eurozóny na přelomu roku,“ uvedl Macháček. Evropě však zcela chybí dle jeho názoru dlouhodobá vize, a to v oblasti reformy nejen ústavních a politických, ale také v oblasti institucionálních změn.

Asi největší pozornosti se těšil třetí přednášející, Aleš Michl, jehož prezentace nesla podtitul „Kdy si Čína rozporčuje Evropu jako pekingskou kachnu“. Ekonomický expert Raiffeisenbank tak varoval před rostoucím ekonomickým významem Číny a slábnoucí pozicí „starého kontinentu“. Podle Michla jsou v posledních letech známy jen dvě éry, kdy na tom byla Evropa tak špatně jako nyní – za druhé světové války a v době napoleonských válek. Aleš Michl také poukázal na paralelu ve vývoji argentinské ekonomiky ve dvacátém století, kterou zachránilo až zrušení vázanosti domácí měny na americký dolar. Obdobnou cestu vidí v případě Řecka, které by mělo podle něj z eurozóny vystoupit.

Jako poslední se ujal slova ekonom největší české banky Petr Zahradník. Po něm pak dostali studenti, ale i přítomní pedagogové, možnost diskutovat s hosty až do podvečerních hodin.

Ondřej Martinek, foto Marek Otava

Plakátované představení aneb Divadlo pro veřejnost

■ Již v desátém běhu proběhlo Divadlo dramaterapeutů, jinými slovy kurikulární představení studentů 2. ročníku bakalářského studia oboru Speciální pedagogika (dramaterapie). Součástí „druháci“ se tak ve dnech 14.–15. února v prostorách Uměleckého centra prvně setkali s praktickou inscenací divadelního tvaru. A získali za ni zápočet. „Jedná se o plakátované představení, tj. představení pro veřejnost. Je povinné a předchází mu kurz dramaturgie a herecké přípravy,“ řekl prof. Milan Valenta, garant studia Speciální pedagogika (dramaterapie) z Ústavu speciálně pedagogických studií PdF. Dodal, že na tento typ volného inscenování ve třetím ročníku navazuje klauzurní představení (seberefektivní – dle „scénáře“ deníkových bilancí z jednotlivých výcviků), ve čtvrtém ročníku (prvním ročníku magisterského studia) pak divadlo Augusta Boala (Divadlo Fórum) a v posledním ročníku dramaterapeutický divadelní projekt. „Právě proběhlému plaká-

tovanému představení – jako i v případě všech dřívějších představení – předcházelo tzv. naba-

lování drátu (DRÁT – divadlo dramaterapeutů), což je obdoba koulení disku studentů DAMU. Studenti třetího ročníku při něm předávají druhákům prostřednictvím rituálu moc nad školním jevištěm,“ uzavřel prof. Valenta.

Milada Hronová, foto Marek Otava

Akademický senát Filozofické fakulty UP a iniciativa „Olomouc – Za svobodné vysoké školy“ zvou na **protestní shromáždění akademické obce Filozofické fakulty UP proti vládní politice vůči vysokému školství** 28. února 2012 od 15.30 hod na nádvoří FF UP.

Na setkání naváže

veřejná debata o reformě vysokých škol – přímý přenos

„Speciálu Martina Veselovského“ (ČRo1 Radiožurnál) z auly FF UP od 17.00 hod.

Na pozvání Filozofické fakulty UP se diskuse zúčastní náměstek ministra školství pro výzkum a vysoké školy prof. Ivan Wilhelm, rektor Masarykovy univerzity v Brně doc. Mikuláš Bek, děkan Filozofické fakulty UP doc. Jiří Lach. Diskuse se budou moci zúčastnit také zájemci z publika.

Jako vyvrcholení studentů proti přijetí současných návrhů reforem prosazovaných vládou a MŠMT chystají studenti noční okupaci auly FF UP pod heslem „Vám univerzity nedáme!“.

Zvána je celá akademická obec Univerzity Palackého.

Informace také na <http://zasvobodnevysokeskoly.cz>.

Oznámení + Pozvánky

Katedra fyzikální chemie PřF UP zve na přednášku

prof. Václava Pačese

(Ústav molekularní genetiky AV ČR, předseda Učené společnosti ČR)

V rámci 7. ročníku cyklu přednášek **Současná chemie** bude 7. března od 15 hod. v aule Přírodovědecké fakulty hovořit na téma **O původu života na Zemi.**

Právnická fakulta UP pořádá **odborný seminář**

Právní úprava nemovitosti a práv k nim po rekodifikaci občanského práva

9. března od 9.30 do 15.15 hod. v budově A – sál ROTUNDA

Přednášející: JUDr. Petr Bezouška, Ph.D., Katedra občanského práva a pracovního práva PF UP, člen rekodifikační komise Ministerstva spravedlnosti k novému občanskému zákoníku. Další informace a přihláška na seminář jsou k dispozici na <http://cdv.upol.cz> (záložka odborné semináře).

Katedra bohemistiky FF UP pořádá ve dnech 7.–9. května

XIII. mezinárodní setkání mladých lingvistů

s podtitulem **Od slova k modelu jazyka** V rámci setkání proběhne také **II. ročník celostátní soutěže pro pregraduální studenty Student a věda: Lingvistika.**

Přihlásit se lze do 25. března zasláním formuláře na adresu mladi.lingviste@centrum.cz. Podrobnější informace naleznete na <http://mladi.lingviste.webnode.cz/>.

Přednáškový večer Spolku lékařů

Spolek lékařů v Olomouci a III. interní klinika – nefrologická, revmatologická a endokrinologická FNOL a LF UP pořádají další z přednáškových večerů, tentokrát na téma **Chronické selhání ledvin a možnosti jeho léčby** (koordinátor prof. Josef Zadražil, CSc.).

Koná se ve středu 14. března od 16.00 hodin v prostorách Teoretických ústavů LF UP.

Centrum pro výuku cizích jazyků LF UP společně s olomouckou pobočkou studentské organizace IFMSA CZ zve na premiéru dokumentárního filmu

Tibetský příběh (Tibetan Story)

a následnou prezentaci Mgr. Karin Majerové Unikátní snímek zahájí 28. února v 16.00 hod. ve Velké posluchárně TÚ LF jedenáctý ročník Festivalu pro Tibet. Více o festivalu na www.protibet.org.

Soutěžte s FTK o fotoaparát Nikon

Katedra rekreologie FTK UP vyhlašuje již třetím rokem fotosoutěž, v níž se každoročně vrací ke klíčové myšlence oboru Rekreologie. I letošním tématem je tedy **Tělo, pohyb, emoce.** Své příspěvky můžete do 15. března registrovat na adrese www.foto-soutez.cz. Více informací na e-mailové adrese: tomas.nohejl@upol.cz.

Fakulta tělesné kultury nabízí přípravné kurzy k přijímacím zkouškám

V termínu 10. 3.–14. 4. připravila FTK pro zájemce o studium kurzy, které jim pomohou s přípravou na přijímací zkoušky.

Více informací najdete na www.ftk.upol.cz/pk.

Geologie nejen v české praxi

Přírodovědecká fakulta UP připravila pro své studenty projekt, který se zaměřuje na to, jak propojit teorii s praxí u studentů geologie na Univerzitě Palackého. Projekt Okno do světa, první kroky do praxe by měl být mj. i přínosem v jejich budoucí profesní kariéře. První krok k zahájení tohoto projektu učinil děkan PŘF UP prof. Juraj Ševčík už v závěru roku 2011, když společně s vedoucím Katedry geologie doc. Ondřejem Bábkem navštívili lokalitu Břeclavsko, kde se v současné době těží zemní plyn a ropa. „Dobrá praxe v oboru může být začátkem úspěšné budoucnosti,“ řekl tehdy děkan prof. J. Ševčík v souvislosti s připravovanými exkurzemi, stážemi a diskusními semináři. Ty by totiž měly být hlavním obsahem projektu, jenž má přispět k motivaci studentů o daný obor a pomoci jim v následném vstupu do reálné praxe. „Na Břeclavsku je možné reálně vidět průzkum na ropu a zemní plyn, tedy procesy, které teoreticky vysvětlujeme studentům. Jsem rád, že je i v Česku možné studentům ukázat, že geologie má praktické využití i ekonomický efekt,“ doplnil pak doc. Ondřej Bábek, vedoucí Katedry geologie PŘF UP, který Žurnálu UP poskytl následující krátký rozhovor:

Můžete projekt Okno do světa, první kroky do praxe přiblížit?

Jedná se o jednoletý projekt, jehož prostřednictvím budou propagovány především možnosti praktického uplatnění studentů a absolventů geologických věd na Přírodovědecké fakultě UP. Chceme našim studentům ukázat, jak může vypadat praxe v geologii. Projekt financuje LAMA energy, jedna z několika firem, které dnes obchodují s plynem v ČR a která vyvíjí těžební aktivitu. Právě tato firma nabídla našim studentům účast na průzkumných vrtech na Břeclavsku. V současné době se zde provádí průzkumný vrt, jehož cílem je objevit plynová a ropná ložiska.

V letním semestru stávajícího akademického roku a také v zimním semestru roku nacházejícího plánujete přednášky a zajímavé semináře...

Ano, v rámci projektu se v druhém čtvrtletí uskuteční za účasti studentů seminář o těžbě zemního plynu v České republice. V únoru plánujeme exkurzi studentů na rozsáhlý seismický průzkum zaměřený na vyhledávání zásobníků plynu na jižní Moravě. Ale již za několik dní, 28. února, proběhne seminář o těžbě surovin a spolupráci s Ázerbájdžánem. Tímto zvu všechny zájemce do auly PŘF UP, kde v poslední únorový den bude přednášet jeho excelence Tahir Taghizadeh, velvyslanec Ázerbájdžánu v ČR. Pan velvyslanec přiblíží studentům zemi, která po rozpadu Sovětského svazu zažívá významný ropný boom. Těžba ropy a zemního plynu a s tím spojená odvětví, jako chemický, potravinářský a textilní průmysl, otevrou bezesporu pomyslné okno všem, kteří chtějí poznat pravou tvář ropných polí, všem těm, kteří pro sebe hledají příležitost v této zajímavé části světa.

Projekt však nesestává pouze ze seminářů a exkurzí. Důraz budeme klást také na aktivní spolupráci se studenty oboru Environmentální geologie, např. formou kulatých stolů s odborníky.

Jen tak mimochodem, o plynu na Břeclavsku se vědělo už dřív?

Ano, je to doposud jediné místo v ČR, kde se těží ropa a zemní plyn. Právě v tomto severním okraji Vídeňské pánve je ložisek poměrně hodné.

Těžba zemního plynu a ropy Břeclav, produkční kříž sondy, třířádkový separátor na ropu

Jsou sice drobná, ale stále se nacházejí další a další. Ropná a plynová geologie je totiž specifická v tom, že ložisko má často velmi malé rozměry ve větším území s vhodnými podmínkami. Cílem průzkumu je vyhledávání tzv. ropných a plynových pastí. Zjednodušeně řečeno se jedná o jakési kapsy pórovitých hornin v zemské kůře, které jsou shora utěsněny nepropustnými horninami neboli izolátory. Dobrymi izolátory mohou být například jíly, jejichž úkolem je zastavit pohyb lehkých kapalin a plynů (ropy a zemního plynu) z matečné horniny vzhůru k zemskému povrchu, kde by jinak vytékaly do atmosféry. Ropná geologie tedy představuje především studium podpovrchové struktury Země pomocí nepřímých a přímých nástrojů jako jsou např. seismický průzkum a vrty.

Jaká je v tomto ohledu současná situace na Břeclavsku?

Nová ložiska se hledají a stále jsou nacházena. Průzkumný vrt České naftařské společnosti, který jsme navštívili v prosinci 2011, byl vytipován na základě 3D seismického průzkumu ve větší oblasti, což je standardní postup. Pokud vím, tak ve Vídeňské pánvi je podobných ložisek poměrně hodně.

Můžete krátce popsat historii studia oboru Geologie a Environmentální geologie na UP?

Katedra geologie existuje už od začátku novodobé existence Přírodovědecké fakulty UP. Asi čtyřicet let však fungovala jako servisní pracoviště pro výuku základů geologie v rámci jiných oborů. V České republice se tedy do nedávné doby učila odborná geologie pouze na UK v Praze, na MU v Brně a na VŠB-TU v Ostravě. Zhruba od poloviny devadesátých let minulého století bylo na UP akreditováno tříoborové učitelství Biologie, Geografie a Geologie a později dvouoborové studium učitelství Geologie a ochrana přírody, které se studuje v kombinaci s Biologií nebo s Chemií.

Zhruba v polovině minulého desetiletí se nám podařilo akreditovat bakalářské a magisterské odborné studium Environmentální geologie, čímž jsme se zařadili ke třem výše jmenovaným univerzitám v republice, které nabízejí studium odborné geologie. Jistou výhodou pak je, že jsme v současné době jediná vysoká škola, která má akreditovaný obor Environmentální geologie. V názvu oboru se explicitně vymezujeme k životnímu prostředí.

Rád bych zmínil, že přesto že je geologie na UP celkem mladým oborem, myslím si, že si vedeme celkem dobře. Daří se nám pravidelně získávat grantové prostředky z FRVŠ, OPVK a GAČR a další projekty MŽP a MŠMT. V letošním roce se nám podařilo získat projekt mezinárodní spolupráce v rámci evropských fondů s Polskou republikou. Letos u nás startují tři nové grantové projekty u GAČR, což lze při průměrné úspěšnosti cca 20 % považovat za prestižní záležitost. Většina z těchto gran-

Doc. Ondřej Bábek, Dr., vedoucí Katedry geologie PŘF UP, se věnuje vysokorozlišující stratigrafii, petrofyzikálním metodám a environmentální sedimentologii. V rámci projektů GAČR a JGCP provádí geologické výzkumy v Česku i v zahraničí. Je autorem 25 odborných článků v časopisech registrovaných na Web of Science a cca dalších 30 prací v recenzovaných odborných časopisech. Jeho citační ohlas činí 150 citací podle Web of Science a 193 podle databáze Scopus. Recenzuje pro mezinárodní časopisy. Momentálně vede čtyři PhD projekty na MU v Brně. Doc. O. Bábek je místopředsedou Českého národního geologického komitétu při IUGS, národním korespondentem IAS, členem hodnotícího panelu P210 GAČR, VR PŘF UP, oborové rady doktorského studijního programu geologické vědy na PŘF MU v Brně a rady rady dalších odborných společností.

tů počítá s intenzivní prací studentů. Např. pro grant, který je zaměřen na studium geochemie a hydrogeologie v Namibii, budou naši studenti vyhodnocovat data. Máme granty zaměřené na petrologické aplikace v keramice, ve stavebním průmyslu atd. Máme také projekty čistě základního výzkumu. Snažíme se také rozvíjet a z kvalitovat nabídku studií, např. v projektu OPVK „Inovace studijního oboru Environmentální geologie“. Ve spolupráci s FF UP připravujeme akreditaci společného mezifakultního oboru s pracovním názvem Archeometrie, který bude zaměřen na využití přírodních věd v archeologickém průzkumu. Z řečeného vyplývá, že cest mícíích k praxi máme rozpracovaných několik.

Kolik má UP studentů oboru Geologie či Environmentální geologie? Jaké nároky jsou na ně v současné době kladeny?

Z tohoto úhlu pohledu má Geologie tak trochu handicap. Na středních školách se totiž učí jen minimálně, v rámci předmětu Biologie nebo Geografie. Většina maturantů tedy nemá o geologii valné povědomí. Uchazečům tedy umožníme prominutí přijímací zkoušky při splnění určitých prospěchových požadavků na střední škole. Do prvního ročníku nám tak každoročně nastoupí kolem osmdesáti až jednoho sta studentů, z nichž zhruba jedna třetina až polovina následně absolvuje. Studenti tedy mají možnost poznat obor a zjistit, co obnáší. Když zjistí, že je to zajímavé a že na to mají, mohou dojít k bakalářským státnicím.

Jaké je pak jejich současné uplatnění?

Možností je poměrně mnoho. Jednak ve státním sektoru, na odbořech životního prostředí nebo územního plánování územních samospráv, nebo ve veřejných organizacích jako jsou orgány ochra-

Dokončení na str. 5

Série seminářů a workshopů pomůže studentům dokončit diplomovou práci a připravit se na její úspěšnou obhajobu

Řešitelský tým pod vedením prof. Marcela Arbeita z Katedry anglistiky a amerikanistiky FF UP připravil cyklus seminářů a workshopů, jejichž cílem je seznámit studenty s formálními požadavky na vypracování diplomové, popř. disertační práce. Jsou realizovány v rámci řešení projektu „Literatura a film bez hranic: dislokace a relokační v pluralitním prostoru“ (CZ. 1.07/2.3.00/20.0150) financovaného Evropským sociálním fondem.

V tomto semestru se studenti a akademičtí pracovníci seznámí s metodami práce s vědeckým textem, stylistikou odborných textů a v neposlední řadě s různými citačními normami (např. MLA, Chicago style). Jeden ze seminářů se bude věnovat problematice plagiátorství. Pozornost bude dále věnována způsobu práce s primárními a sekundárními zdroji. Semináře budou mít e-learningovou oporu v moodlu.

Cyklus je otevřen všem studentům a akademickým pracovníkům, vhodný je zejména pro studenty a akademické pracovníky všech filologických a uměnovědných oborů. Za jeho absolvování lze získat kreditní ohodnocení a lze jej zapisovat jako diplomový seminář (KAA/BAD1 a KAA/MAD1).

Program seminářů:

- **27. února:** Formální požadavky na bakalářskou a magisterskou diplomovou a doktorskou práci, zadání přihlášky, metodologie, formát práce, jazyk práce, proces kontroly postupu práce, editace a korektura práce, odevzdání diplomové práce, časový harmonogram, volba tématu a jeho formulace, zavěšení do STAGu (přednáší Mgr. Pavlína Flajšarová, Ph.D.)
- **12. března:** Vědecká práce – styl akademického psaní, stylistika, jak se vyhnout nejčastějším chybám při strukturování textu (přednáší Mgr. Ema Jelínková, Ph.D.)
- **19. března:** Citační normy, bibliografie, práce s prameny a jejich dokumentace, ověřování zdrojů, citace a parafráze (přednáší prof. Marcel Arbeit, Dr. a Mgr. Roman Trušník, Ph.D.)
- **16. dubna:** Plagiátorství v odborných textech (přednáší PhDr. Matthew Swobny)
- **30. dubna:** Zdroje pro diplomovou a doktorskou práci, knihovny, elektronické databáze, meziknihovní výpůjční služba (MVS), práce se zdroji, způsoby práce se zdroji (přednáší doc. Zdeněk Pechal, CSc.)

Semináře a workshopy se konají v **učebně č. 15 (3.49) Katedry anglistiky a amerikanistiky** (Filozofická fakulta – zadní trakt, 2. patro naproti výtahu) vždy od **16.45 do 18.15 hod.**

Za řešitelský tým Mgr. Pavlína Flajšarová, Ph.D.,
ilustrační foto Imrich Veber

Geologie nejen v české praxi...

ny přírody, krajiny a životního prostředí nebo přírodovědná muzea. Případně se mohou uplatnit ve výzkumu, např. v geologické službě, akademii věd a na univerzitách. V privátním sektoru absolventi nacházejí uplatnění v organizacích zaměřených na těžbu a zpracování nerostných surovin nebo v konzultančních firmách v oboru stavební geologie či hydrogeologie. Environmentální zaměření studia umožňuje našim absolventům konkurovat na trhu práce v sektoru životního prostředí.

Víte o tom, že mezi studenty existuje obava z budoucího uplatnění?

Ano, vím o tom. Ale také vím, že u nás existuje řada drobných firem, které se zabývají aplikacemi geověd v životním prostředí, např. sanacemi skládek, vyhledáváním zdrojů vod a zkoumáním kontaminací. Jen v Olomouckém kraji je takových firem řádově deset. Připomínám, že Univerzita Palackého je zatím jedinou školou v ČR, která má akreditovanou Environmentální geologii. Nevýhodou pak zcela jistě je, že se nacházíme v relativně malém městě. Mnohem větší počet geologických firem je samozřejmě v Praze, Brně či Ostravě. Další nevýhodou je skutečnost, že se odborná geologie v Olomouci dříve nevyučovala, tím pádem nám chybí absolventská základna a související dobré kontakty na firmy v okolí. Věřím ale, že se nám tento trend podaří v širším časovém úseku zvrátit.

Jaké je v současné době uplatnění absolventů v zahraničí?

V těžbě. Česká republika se po roce 1989 postupně vzdala těžby veškerých rud včetně uranu, a to z ekonomických a ekologických důvodů. Tímto došlo k útlumu činnosti všech těžářských firem, s čímž souvisí také pokles absolventů, kteří by měli kontakt na těžářskou praxi. Možnosti však existují

v zahraničí. Příkladem budiž jeden z mých loňských diplomantů, který od loňského listopadu, pouhé tři měsíce od absolvování, pracuje v kanadském Ontariu pro jednu z těžářských společností. Pro mne je to velmi dobrá zpráva. Člověk, který je dobře motivovaný, nemusí být nutně absolventem univerzity s prestižním geologickým institutem, a přesto se může výborně uplatnit. A když se v této souvislosti vrátím na naše Břeclavsko, tak současný kontakt na firmu Lama energy je v tomto kontextu skutečně velmi důležitý. Možnost setkat se s průzkumem a těžbou v realu – v tom vidím hlavní přínos projektu Okno do světa – první kroky do praxe.

Co si myslíte o současné kvalitě studentů?

Je různorodá. Za dobu patnácti let, co učím, je v poklesu. Ale to samé by asi řekli i zástupci jiných oborů. Procento vysokoškolských studentů v populaci se rapidně zvýšilo a nelze očekávat, že se úměrně zvýší i nadání těch, kteří by dříve své vzdělávání ukončili maturitou a dnes studují na vysokých školách. Ale musím říci, že z těch osmdesáti studentů v prvním ročníku se vždycky vyprofiluje několik, kteří jsou velmi šikovní, kteří mají zájem o obor a patrně v něm i budou pracovat.

Kde dnes studenti oboru Geologie a Environmentální geologie vykonávají praxi?

V rámci studia pracují v České geologické službě v Brně, v Agentuře ochrany přírody a krajiny ve Správě CHKO Litovelské pomoraví či např. v olomoucké geologické firmě Urga. Budu rád, pokud budou studenti moci absolvovat praxi také ve firmách, které vrtají a těží plyn na Břeclavsku.

Ptala se Milada Hronová, foto -ir-
Více o projektu Okno do světa, první kroky do praxe na www.prf.upol.cz

Cyklus judaistických přednášek pro veřejnost: jaro 2012

Přednášky na nejrůznější témata z oblasti židovských a izraelských studií pořádané kabinetem judaistiky pro širokou veřejnost se na Filozofické fakultě UP již staly pevnou součástí akademického života. Olomoucké Centrum judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových v uplynulých letech přivítalo řadu významných osobností vědeckého a kulturního světa z domácnosti i zahraniční židovské komunity nebo spjatých s oborem Jewish studies. Nejinak tomu bude i v nadcházejícím semestru.

Program na letní semestr 2012

Letní semestr zahájila 15. února ve společenském sále Židovské obce přednáška Zuzany Petrové, psychologičky a psychoterapeutky z židovské Linky důvěry, na téma Přenos traumatu šoa na další generace, kterou pořádala Židovská obec v Olomouci jako doprovodnou akci k výstavě Keeping the Memory Alive – Children in the Holocaust (Zachování živé paměti – Děti za holocaustu) v prostorách Děkanátu FF UP (viz také Žurnal č. 14, str. 1). Na 22. února byla v knihovně CJS na třídě Svobody 26 připravena přednáška rebeciny Hany Mayerové (Haifa, Izrael) na téma Pohled na ženy v judaismu a v současném Izraeli. Na ni tematicky naváže 29. února PhDr. Tomáš Hrbek z Židovské obce Olomouc, který pohovoří o životních osudech Alice Flachové, sólistky olomouckého baletu. Literární-historický exkurz Židů a antisemitismus v české próze přelomu 19. a 20. století zazní 14. března z úst Jiřího Holého z FF UK v Praze. Z Hebrew University (Jerusalem) na olomouckou judaistiku zavítá Abraham David, přední znalec hebrejských rukopisů Jewish National Library, s přednáškou An Unknown Jewish, Anti-Christian Work from Fifteenth Century Moravia. Další mediévistické téma si připravila badatelka věnující se Židům ve středověkém Polsku Hanna Zaremska z Institutu Historii Polskiej Akademii Nauk. Židovský polemický text tzv. Toledot Ješu bude 18. dubna analyzovat evangelický teolog Mikuláš Vymětal. Cyklus jarních přednášek uzavře Václav Fred Chvátal, který bude hovořit o židovských sepulkrálních památkách.

Všechny uvedené přednášky, které se realizují v rámci projektu ESF – Inovace studijního oboru judaistika zvyšující možnosti mezioborových studií (reg. č. CZ.1.07/2.2.00/15.0300), se budou konat **vždy od 17.00 hod. v knihovně CJS na třídě Svobody 26**. Všichni jste srdečně zváni.

Mgr. Daniel Soukup

Katedra dějin umění FF UP
pořádá ve dnech **17.–19. května 2012**
v **jezuitském konviktu**
mezinárodní vědeckou konferenci

Historická Olomouc XIX: Sv. František Xaverský v českých zemích. Kult a ikonografie

v rámci Výzkumného záměru „Morava a svět: Umění v otevřeném multikulturním prostoru“, řešeného na FF UP v letech 2007–2013. Předmětem zájmu konference se stanou témata z dějin umění, literatury, divadla, hudby, historická a teologická témata a popř. z jiných oborů, vztahujících se k postavě sv. Františka Xaverského.

Návrhy jednotlivých příspěvků (s předpokládanou dobou trvání 20 minut) se stručnou anotací (max. 10 řádků) lze zasílat na elektronickou adresu koordinátora projektu prof. Pavla Štěpánka, Ph.D., na nějž je možno se obracet i s případnými dotazy: pavel.stepanek@upol.cz, nebo na adresu Katedra dějin umění FF UP, Křížkovského 10, 771 80 Olomouc.

Olomouc přivítala nové zahraniční studenty

Letní semestr v Olomouci začal také pro nové zahraniční studenty, kteří se rozhodli strávit na Univerzitě Palackého část svého studia. V průběhu druhého únoroého týdne připravila studentská organizace Erasmus Student Network UP pro 170 nových studentů ze všech koutů Evropy tzv. Orientation Week, během kterého jim představili čeští studenti studium na UP i život v Olomouci a všechny jeho výhody. Součástí týdne byla například společná večeře, bowlingový turnaj, prohlídka města, večírky či Tram Party – tradiční večerní jízda Olomoucí v pronajaté tramvaji. „Největší zastoupení mezi nově přijíždějícími studenty mají tradičně Španělé, Francouzi, Turci, ale také studenti ze Slovenska a Polska,“ dodala Anna Dostálová, prezidentka ESN UP. Reportáž z Tram Party můžete zhlédnout na YouTube univerzity (www.youtube.com/PalackyUniversity). -mar-

Spolek mediků a Česká lékařská komora zvou na **přednášku a debatu s MUDr. Zdeňkem Mrozkem, Ph.D., viceprezidentem České lékařské komory**

Zajímáte se o to, co vás čeká?

Jaké jsou perspektivy českého lékaře? Je komora lékařská, protilekářská nebo zbytečná? Jaká je aktuální situace v postgraduálním vzdělávání lékařů? V čem spočívají legislativní změny – reforma, či dereforma(ce) českého zdravotnictví?

Především tato témata, která aktuálně hýbou českým zdravotnictvím, se budou probírat **27. února od 15. 30 hod v pravé posluchárně Teoretických ústavů Lékařské fakulty UP.**

Prestížní mezinárodní právnícká soutěž ocenila speakera z olomoucké Právnické fakulty

Právnická fakulta UP hostila v sobotu 18. února národní kolo jedné z nejprestižnějších právníckých soutěží Jessup, organizované studentskou organizací ILSA pod záštitou advokátní kanceláři White&Case. O postup do mezinárodního kola ve Washingtonu se utkaly týmy z Právnických fakult Univerzity Karlovy v Praze, Masarykovy Univerzity v Brně a Univerzity Palackého.

„V soutěži se hodnotila písemná podání, která musí soutěžní týmy vyplnit v předstihu a dodat několik týdnů před národním kolem. Následně se konalo slyšení, kde se jednalo o ústní prezentace týmů. Hodnotilo se, jak kdo dokáže argumentovat a odpovídat na otázky soudců,“ vysvětlil Ivo Janda, zástupce pražské pobočky advokátní kanceláře White&Case. „Tohle je naše třetí účast. V předchozích ročnících jsme bohužel vždycky vypadli v národním kole, ale myslím si, že jsme získané zkušenosti zúročili a doufám,

že to letos bude lepší,“ uvedl team advisor domácích Ondřej Svaček, který na fakultě působí jako odborný poradce. Písemné memorandum připravovali studenti Právnické fakulty UP od začátku září. „Každý jsme řešili svůj bod případu, takže jsme se na tom podíleli ve čtyřech, potažmo v pěti lidech, a pak jsme to teprve kompletovali,“ přiblížil Tadeáš Vraspír, soutěžící a student II. ročníku. Vuk Djukič, také student II. ročníku, dodal: „Je to přibližně půlroční práce, která se skládá z vyhledávání zdrojů, psaní, opětovného vyhledávání a předělávání.“

Nejdůležitější je řádná příprava

„Osobního volna jsem tomu věnoval opravdu hodně. Řekněme tak 80 % volného času, který jsem v zimním semestru měl, padlo právě na Jessup,“ komentoval Tomáš Zimolka. Příprav na projekt však nelituje: „Zjistil jsem, že se s partou kamarádů dá vytvořit i něco, co má nějakou hodnotu, prostě jinou, než sedět v hospodě. S přáteli se prostě dá bavit i při nějakém společném zájmu, který může být zaměřený i třeba na školu.“ Druhé kolo, simulovaný proces před mezinárodním soudním dvorem, probíhalo v rotundě Právnické fakulty. Celou sobotu tam nezaznělo slovo česky, soutěžící i porotci spolu totiž komunikovali výhradně v angličtině. „Nejprve zástupci jedné strany přednesou své argumenty, na něž potom reagují zástupci druhé strany. Většinou ze strany soudu padají otázky, kterými se snaží nějakým způsobem znejistit stranu, která právě argumentuje. De facto to řízení probíhá stejně jako před mezinárodním soudním dvorem, i tam se soudci snaží svým způsobem nabourávat argumenty a vyvrátit jejich stanovisko na danou věc. Subjektivně si myslím, že jsme byli vcelku spokojeni s naším výsledkem, ale na druhou stranu je určitě co zlepšovat,“ uvedl jeden ze zástupců V. ročníku Tomáš Brožek.

Studenti v roli žalobce i obhájce

„Soutěž je koncipovaná tak, že oba týmy musí souběžně zaujmout jak pozici obhájce, tak obžaloby. Musíme zastávat argumenty jak na straně obhájce, tak na straně žalující strany,“ objasnil Svaček a pokračoval: „Jsme tři týmy, to vypovídá o formátu soutěže. V první 90 minutové části se náš tým zúčastnil jako respondent, tzn. jako strana žalovaná. Následovalo druhé kolo soutěže, ve kterém se střetly dva hostující týmy, a konečně, v třetím kole nám zbývá pozice aplikanta, jako strany žalující,“ vysvětlil Svaček. Mezinárodní finále ve Washingtonu proběhne za necelý měsíc. To už bude průběh soutěže složitější. „Tam je to mnohem delší soutěž. Přijedou týmy ze 150 zemí a trvá to zhruba týden. Soutěž je rozdělena do několika kol a ve finále, které probíhá o víkend, se rozhodne o vítězi,“ uvedl zástupce White&Case Ivo Janda. Tomáš Brožek vyhrál cenu za nejlepšího speakera. Celkově se tým budoucích právníků z UP umístil na druhém místě. Za oceán poletí vítězný tým z Masarykovy Univerzity v Brně.

Text a foto Denisa Gumbírová

-placená inzertce-

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vytvoření metody full cost a její aplikace na UP Registrační číslo: CZ 1.07/2.4.00/16.0004 Účast na výběrovém semináři v v britském Birminghamu

Zástupci realizačního týmu projektu „Vytvoření metody full cost a její aplikace na UP“, T. Kopřiva a P. Velecký, se ve dnech 25.–27. 10. 2011 zúčastnili výběrového semináře „Implementing Full Costing to Support the Financial Sustainability of European Universities“ pořádaného European University Association a University of Birmingham v britském Birminghamu. Na 40 účastníků semináře z 18 států Evropy v přátelské pracovní atmosféře na půdě prestižní „research“ univerzity (která je členem Russell Group a zároveň jedním z průkopníků metody full cost (FCM) ve Velké Británii) načerpalo cenné zkušenosti s implementací a fungováním FCM na více než 30 evropských univerzitách.

Důraz byl kladen zejména na praktické zkušenosti a postřehy, se zdůrazněním možných úskalí a komplikací, kterým je třeba se během zavádění FCM na univerzitě vyhnout.

Odpovědné zavádění FCM není záležitostí pouze technického personálu VŠ, ale vyžaduje součinnost všech zaměstnanců, včetně akademických. Každá instituce vyžaduje do značné míry unikátní řešení, které nelze přenést odjinud.

Přechod na FCM je procesem dlouhodobým, vyžadujícím detailní technickou přípravu, jehož trvání se neměří v týdnech či měsících, ale v celých letech. Vyžaduje též vynaložení nemalých finančních prostředků na důkladnou přípravu i následné úspěšné zavádění nové metodiky do každodenní praxe. V případě UP je většina nákladů na projekt pokryta dotací z prostředků OP VK.

Výhody FCM jsou výrazné: organizace s implementovanou metodikou má přesně a detailně zmapovány všechny procesy a může je tedy efektivně optimalizovat odstraňováním duplicit a zjednodušováním procesních postupů. Úspory finančních prostředků bývají značné a projeví se obvykle velmi brzy po zavedení FCM.

Jako bonus lze (po auditu vlastní FCM) nárokovat v rámci projektů EU i částky na úhradu nepřímých nákladů, tedy nákladů které sice nevznikají výhradně během řešení projektů, ale které v souvislosti s řešením v každém případě narůstají. Tyto náklady standardně nelze pokrýt přímo z dotace a bez FCM by musely být hrazeny z vlastních prostředků řešitele.

Britské centrum Knihovny UP: tradici Cambridgeských zkoušek v Olomouci potvrzuje našich dvanáct tisíc absolventů

Soukromé subjekty – většinou velké jazykové školy – které nově získaly oprávnění registrovat kandidáty ke zkouškám a udělovat certifikáty Cambridge ESOL, v kampani za získání klientů inzerují nepřesné, zkreslující údaje. Britské centrum působící pod Univerzitou Palackého v Olomouci se proto rozhodlo upřesnit některé informace, které se v souvislosti s certifikovanými zkouškami z angličtiny Cambridge ESOL objevily.

„V reklamních prohlášeních se objevují informace typu „konečně už i ve vašem městě“ či „jako jediní nabízíme“, která matou nejen laickou veřejnost, ale i naše dlouholeté klienty,“ vysvětlil Mgr. Martin Štěrba z Britského centra. To přitom stejné služby nabízí už dvě desetiletí. „Chtěli bychom jen upozornit, že skutečnost je trochu jiná, než ji prezentují tato nově vznikající zkoušková centra. Volá k nám řada partnerů ze středních a jazykových škol, kteří jsou informacemi z reklamních kampaní zmateni,“ zdůraznil Štěrba.

Uživatelé Britského centra jsou nejen učitelé angličtiny všech úrovní a typů škol, SŠ a VŠ studenti, frekventanti ročních pomaturitních kurzů angličtiny, ale i další zájemci o výše uvedené služby z řad široké veřejnosti. V současné době má Britské centrum přibližně 800 platících členů, přičemž každoročně přichází několik set nových zájemců o členství, jejichž

primárním cílem je složit některou z mezinárodně uznávaných jazykových zkoušek.

Zkoušku v BC složila i Markéta Irglová

Od roku 1992, kdy bylo zkouškové centrum British Council v Olomouci otevřeno, zde skládalo zkoušky přes 12 000 uchazečů, přičemž úspěšnost u zkoušek je relativně vysoká; pohybuje se mezi 80–85 %. „Největší zájem je již tradičně o zkoušku First Certificate in English, kterou skládala přibližně polovina přihlášených. Mezi úspěšnými absolventy zkoušek byla např. Miss ČR 1997 Terezie Dobrovolná, jediná miss, která dokázala vystudovat dvě vysoké školy (FF a PdF UP), nebo držitelka Oscara Markéta Irglová, jež v roce 2006 složila v olomouckém Britském centru druhou nejtěžší zkoušku Certificate in Advanced English s hodnocením A,“ dodal Mgr. Štěrba.

Cambridge ESOL (English for Speakers of Other Languages, volně přeloženo „Angličtina jako cizí jazyk“) je součástí tzv. Cambridge Assessment, což je nezisková organizace řízená University of Cambridge, která nabízí momentálně na trhu nejžádanější mezinárodní jazykové certifikáty pro studenty angličtiny. Cambridge ESOL si v roce 1990 za svého partnera pro organizaci zkoušek v ČR vybrala British Council, další britskou neziskovou instituci, která za posledních 22 let realizovala v ČR ve spolupráci s MŠMT a dalšími institucemi desítky úspěšných vzdělávacích projektů a zároveň v roce 1992 vytvořila síť 10 zkouškových středisek pro mezinárodní zkoušky z angličtiny. V Olomouci získal British Council jako partnera pro fungování zkouškového centra Univerzitu Palackého, na jejíž půdě (původně Křížkovského 14, dnes Křížkovského 8) zřídil již v roce 1991 Britské centrum, kde se již více než 20 let konají Cambridgeské zkoušky pro všechny zájemce z řad veřejnosti.

Více informací na www.bc.upol.cz.
-mš-, -lsk-, ilustrační foto -lsk-

UNIVERZITA A KRAJ

Slovanské gymnázium začíná stavět. Nový objekt by měl těsně sousedit s plánovaným areálem PdF

Za účasti hejtmana Olomouckého kraje Ing. Martina Tesaříka, mj. také prof. Lubomíra Dvořáka, prorektora pro regionální rozvoj UP, a Ing. Pavla Prudkého, předsedy Správní rady UP, byl 14. února zahájen projekt Dostavba Slovanského gymnázia. Před slavnostním poklepem základního kamene shrnul ředitel gymnázia RNDr. Radim Slouka dosavadní historii školy, poté architekt Miroslav Pospíšil z Ateliéru R prezentoval novou čtyřpodlažní budovu. Nový objekt gymnázia vyroste ve dvorním traktu v ulici tř. Jiřího z Poděbrad a měl by přímo sousedit s plánovaným Výzkumně vzdělávacím areálem Pedagogické fakulty UP. Už při projekčních pracích se počítalo se spoluprací v rámci obou projektů.

„Pro Pedagogickou fakultu je velmi důležité, aby byla v těsném kontaktu se studenty středních škol a mohla tak reflektovat jejich představy, potřeby, zájmy a očekávání stran studia na vysoké škole. Právě k tomuto by měla realizace projektu výrazně pomoci,“ sdělila Žurnálu UP prof. L. Ludíková, děkanka PdF UP. „Dostavba Výzkumně vzdělávacího areálu PdF UP realizovaného v rámci evropského projektu Věda a Výzkum pro Inovace je koncipována tak, aby její prostory mohly být otevřeny široké odborné veřejnosti, v rámci celoživotního vzdělávání pedagogických pracov-

níků, zejména Olomouckého kraje a současně, aby tento areál poskytl i možnosti pro spolupráci se Slovanským gymnáziem, kdy by zde studenti našli prostředí pro jejich možné výzkumné aktivity a mohli poznávat specifika studia na vysoké škole,“ dodala děkanka PdF.

Prostřednictvím nového objektu chce Slovanské gymnázium se svými tisíci studenty především zkvalitnit vzdělávací proces a dořešit problém s nedostatečnými a nevyhovujícími prostory. V nové budově najdou své místo odborné učebny a laboratoře na biologii, chemii, fyziku či výuku cizích jazyků. Vznikne v ní také nová tělocvična, a jídelna, která bude sloužit i okolním školám. Na střeše je plánováno nové hřiště.

Milada Hronová, foto archiv OK

Jak jsme na Přírodovědecké fakultě zachránili akademickou samosprávu

Senát Přírodovědecké fakulty se se svým usnesením připojil k resoluci akademické obce Univerzity Karlovy, kterým protestuje proti věcným záměrům zákona o vysokých školách a zákona o finanční pomoci studentům. Resoluce je dokumentem veskrze závažným: Konstatuje, že návrhy zákonů byly připraveny „v neadekvátním spěchu“, ačkoliv se o nich jedná nejméně od roku 2009. Dále tvrdí, že přijetí zákonů povede k „likvidaci samosprávného charakteru veřejných vysokých škol, k omezení jejich nezávislosti a k podřízení politickým a komerčním zájmům“, aniž by k tomu uváděla jediný důvod. Pozoruhodné je, že pod resoluci není nikdo podepsán a kvalitu celého dokumentu podtrhuje technické provedení loga UK vlevo nahoře. Celý skvost je ke zhlédnutí na www.cuni.cz/UK-3905-version1.pdf

Náš senát ovšem nezůstal pozadu a přijal následující usnesení: „Akademický senát Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci vyjadřuje plnou podporu Rezoluci členů akademické obce UK ke změnám ve fungování VŠ zveřejněné dne 19. ledna 2012 a prohlašuje, že je připraven aktivně hájit akademické svobody.“ Utno poznamenat, že formulaci jsme zřejmě jen přejali od ctihodných senátorů Filosofické fakulty. Těm bych i odpustil, že usnesení formulovali jakožto konjunkci dvou výroků, a tedy znemožnili jediným hlasováním vyjádřit nesouhlas jen s jedním z nich. To je dost tendenční, protože s tím druhým (o hájení akademických svobod) prakticky nesouhlasit nelze. Ptal jsem se našich senátorů, jak by hlasovali o usnesení, že „senát konstatuje, že ministr Dobeš je nejlepším polistopadový ministr školství, a dále prohlašuje, že dvě a dvě jsou čtyři“. Nejzávažnější částí našeho postupu byl ovšem fakt, že jsme hlasovali per-rollam, tedy pomocí emailu, bez zasedání a bez rozpravy, vlastně „manifestačně“, čímž jsme mimoděk ilustrovali, jak si představujeme tu akademickou samosprávu, o jejíž ztrátu se tak bojíme. Že bychom se zeptali akademické obce, které jsme zodpovědní, co si o takto důležitém tématu myslí, nás nenapadlo už vůbec.

Naše senátní šarada měla však ještě druhé dějství: informoval jsem část akademické obce o tom, jak a proč jsem hlasoval (pochopitelně proti usnesení, protože negací konjunkce je disjunkce negací). Jednomu kolegovi to nedalo a zdvořile se emailem otázal všech senátorů, proč hlasovali pro přijetí usnesení (19 jich bylo pro a 2 proti). Do týdne mu odpověděli tři, slovy tři, přičemž své důvody vysvětlili dva.

Takovou samosprávu tedy máme a nebyť bdělí, zlý ministr by nás o ni oloupil. Mezi akademické svobody patří zřejmě i svoboda akademické samosprávy k naprosté nezodpovědnosti.

RNDr. Tomáš Furst, Ph.D., akademicky zcela svobodný senátor Přírodovědecké fakulty

Olomouckou kardiologii čekají...

Dokončení ze str. 1

učebnice kardiologie, která bude mimo jiné obsahovat videosekvence, animace nebo reálné fotky z operací. V současné době není u nás ani v zahraničí známa podobná ucelená komplexní interaktivní učebnice kardiologie.

Všechny tři projekty, které jsou plně financovány z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, běží současně a navzájem se doplňují. Je do nich zapojena také řada partnerů, mezi něž patří například Masarykova univerzita, Institut klinické a experimentální medicíny, biomedicínská technologická firma MDT a několik klinických praxí. Nad metodologickou stránkou projektu dbá Společnost pro právní a ekonomické vzdělávání.

-mt-

Únor 2002

Vybíráme ze Žurnálu UP č. 17 a 18, ročník 11, 2001/2002

■ **Univerzitu Palackého navštívila delegace z MŠMT** v čele s náměstkem ministra doc. J. Průšou. V rámci své návštěvy si členové delegace prohlédli budovu jezuitského konviktu, kam se na podzim přestěhuje pět uměnovědných a uměleckých kateder FF a PdF UP.

■ **Centrum pro inovaci a transfer technologií UP** získalo v nedávných dnech tříletou akreditaci Společnosti vědeckotechnických parků ČR.

■ **Titul nejlepší sportovec olomouckého okresu za rok 2001** získal v kategorii jednotlivců kanoista Robert Knebel (SK UP), absolvent FTK UP v oboru rekreologie. Slavnostní předání cen proběhlo ve čtvrtek 24. 1. 2001 na olomoucké radnici.

■ **Na posledním jednání AS UP (23. 1. 2002)** byla senátorům z řad studentů předána **petice proti zavedení školného**, kterou v uplynulých dnech rozeslali na české vysoké školy zástupci studentské komory Akademického senátu Vysokého učení technického v Brně.

■ **Ze šesti návrhů** vybírala porota v čele s T. Chorým **budoucí cenu Academia filmu Olomouc**. První dvě místa přířkla návrhům Mgr. Daniela Klošeho, třetí místo připadlo MgA. Jiřímu Markovi. Jelikož žádný z návrhů plně nevyhovoval zadání, bude nutné jejich dopracování podle připomínek poroty.

■ **Ředitel Centra interdisciplinárních studií UP RNDr. P. Nováček** bude kandidovat v podzimních senátních volbách za Stranu pro otevřenou společnost, již je předsedou.

■ **Vědecká rada UP** schválila návrhy na jmenování profesorem **doc. PhDr. Jiřího Fialy, CSc.**, v oboru dějiny české literatury a **doc. RNDr. Miroslava Mašlána, CSc.**, v oboru aplikovaná fyzika.

■ **Česká konference rektorů** rozhodla o zahájení prací na **změně principů financování veřejných vysokých škol**.
Připravila -map-

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

„(...) Ve světě klíčové pozice v poradním tělese bývají obsazeny nositeli Nobelovy ceny a mezinárodně respektovanými autoritami. Neobávejme se, ač Jaroslav Heyrovský ani Otto Wichterle už nežijí, odborníků s jejich rysy máme pro vytvoření rady dost. Je však pozoruhodné, s jakou důsledností se v tomto tělese nevykytují. Tito jedinci, stejně jako byl Otto Wichterle, jsou učenci s mezinárodní pověstí, zhusta univerzální vzdělanci, se srdečným vztahem ke kultuře a umění a znají (i v mezinárodním měřítku) spolupráce v trojúhelníku VŠ – průmysl – AV. Slušným zdrojem takových je Učená společnost ČR. Z řad této společnosti je v radě jen velmi málo jedinců, někdy (skoro) žádní. Naopak houževnatě se v radě už po léta drží lidé, zdatní manipulátoři, které lze trefně označit jako aparátčíky vědy. Jejich vlivem se zmenšuje podíl příspěvku pro základní výzkum a roste podpora směrem k (soukromému) průmyslu. Tito lidé navíc dbají, aby jedinci jejich smýšlení tvořili přes 50 procent členů, takže při hlasování mohou prosadit vše, co si přejí. (...)“

Příspěvek k tématu funkce a postavení Rady pro výzkum, vývoj a inovace autora Rudolfa Zahradníka byl pod názvem „Dobrá Rada nad zlato“ publikován v Lidových novinách 3. února 2012 (Úhel pohledu).

-red- (zdroj: www.ff.cuni.cz/IFORUM-12254.html)

Diplomky z výtvarky

Se studijními výsledky posluchačů Katedry výtvarné výchovy PdF UP se poprvé mohla veřejnost seznámit v rámci výstavy. Přesto, že instalace bakalářských a magisterských diplomových prací, obhájených v roce 2011, skončila v Uměleckém centru UP v posledním zářijovém dni 2011, Žurnál UP opět přichází s jejich prezentací. Přesněji řečeno: přichází s výběrem z těchto výtečných děl. V několika vydáních univerzitního periodika se totiž chystá nabídnout části z těchto obhájených prací a otevřít tak možnost zhlédnout některá díla podruhé. Při výběru se redakce řídila z velké části i tiskovými možnostmi univerzitního listu, a tak je zcela jisté, že některé práce právě s tímto odůvodněním publikovány být nemohou. Krátké anotace k vybraným pracím napsala Mgr. Tereza Hrubá, studentka doktorského studijního programu Výtvarná výchova (teorie výtvarné pedagogiky a výtvarné tvorby) PdF UP: -map-

Osudová žena

„*Osudová žena. Tento název pro mne v sobě skrývá sílu, lásku, vášně, romanci a přesahuje racionalitu.*“
Absolventka Adéla Tomíčková předkládá divákově kolekci šperků, vytvořenou autorskou technikou uzlování měděného drátku. Ve své tvorbě klade velký důraz na barevnost výsledného šperku, na kombinaci matu a lesku. Při práci vychází z barev a pocitů, které s nimi má spojené. Všechny náhrdelníky pojmenovává, jako osudové

ženy – Rozmarná, Šarmantní, Elegantní, Vznešená a Divoká a doplňuje je broží a prstenem. Vznikají pomalu, v dlouhých cyklech, do jejich tvarosloví autorka prolíná své vnitřní citové rozpoložení. Pracuje bez předlohy, sama technika je pro ni cestou ke zklidnění myšlenek, k tichosti, ale i k zaznamenání autentického vnitřního rytmu.

Mgr. Tereza Hrubá

Adéla Tomíčková: Kolekce autorských šperků, měděný drát, korálky

Vedoucí práce: ak. mal. Mária Danielová

Znepokojená ČR opět jednala...

ského vzdělávání, ale dlouhodobě i samotnou existenci veřejných vysokých škol. Navíc výhled ohrožuje splnění indikátorů a cílů projektů Operačních programů EU, z čehož vyplývá vážné riziko sankcí.

■ **ČKR je trvale znepokojena diskriminujícím přístupem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k rozpočtu vysokých škol, zejména ve srovnání s regionálním školstvím.**

■ **ČKR konstatuje, že souběh snah Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy prosadit Věcný záměr zákona o vysokých školách v současné podobě zároveň se zásadním snížením rozpočtu veřejných vysokých škol může snadno způsobit kolaps celého systému českého vysokého školství a na mnoho let devastovat konkurenceschopnost České republiky v evropském i globálním prostoru.**

■ **ČKR trvá na svém dřívějším stanovisku, v němž Věcný záměr zákona o vysokých školách i Věcný záměr zákona o finanční pomoci studentům doporučuje v současné podobě nepřijímat. ČKR žádá**

Dokončení ze str. 1

vládu České republiky, aby oba věcné záměry vrátila Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy k přepracování.

■ **ČKR vítá a přijímá nabídku předsedy vlády ČR na věcná jednání o reformě vysokých škol a o legislativních normách, které by byly pro reformu přínosné.**

■ **ČKR vítá ujištění ministra školství, mládeže a tělovýchovy, že případná implementace školního a právní úpravy zajištění finanční pomoci studentům nebudou mít žádný negativní finanční dopad na výši příspěvku veřejným vysokým školám ze státního rozpočtu.**

■ **ČKR je nadále znepokojena činností Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy spojenou s Operačními programy EU. Přes jisté pokroky dochází ke zpožděním v realizaci projektů a k riziku nečerpání prostředků z Operačních programů.**

S využitím usnesení ČKR a <http://iforum.cuni.cz/IFORUM-12372.html> M. Hronová
Více také na www.zurnal.upol.cz

Žurnál UP, týdeník. Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 OLOMOUČ, IČO 61989592. Redakce: tel. 585 631 781, 585 631 782, fax 585 222 731, e-mail: velena.mazochova@upol.cz, milada.hronova@upol.cz, <http://www.zurnal.upol.cz>. Ročník 21, 2011/2012. Odpovědná redaktorka: V. Mazochová. Výkonná redaktorka: M. Hronová. Spolupracovníci redakce: O. Martinek, L. Skácelíková. Jazyková úprava: L. Skácelíková. Technická redakce: M. Cyprlová. Členové redakční rady: F. Dienstbier, J. Fiala, R. Hanuš, F. Chmelík, J. Chrástina, M. Kolář, M. Malacká, H. Marešová, V. Mihál, T. Opatrný, T. Parma. MK ČR E 12524. ISSN 1804-6754. Tiskne Polygrafické středisko Vydavatelství UP. Uzávěrka 20. 2. 2012. Vychází 24. 2. 2012. Uzávěrka příštího čísla je 27. 2. 2012. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č.j.: 3185/95-P/1 ze dne 21. 11. 1995.